

รายงานการวิเคราะห์ฐานะทางการคลัง ประจำปีงบประมาณ 2565

เทศบาลนครลำปาง
Lampang City Municipality

บทสรุปผู้บริหาร

ปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมีรายได้ จำนวน 744.65 ล้านบาท รายจ่าย (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) จำนวน 666.69 ล้านบาท โดยมีดุลการคลังในงบประมาณเกินดุล จำนวน 94.78 ล้านบาท และขาดดุลการคลังนอกงบประมาณ (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) จำนวน 16.82 ล้านบาท ทำให้มีงบประมาณเกินดุลการคลัง รวมทั้งสิ้นจำนวน 77.96 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.69 ของรายจ่ายทั้งหมด โดยมีประเด็นสำคัญและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

ประเด็นสำคัญ

- ด้านรายได้ รายได้ที่จัดเก็บเอง จำนวน 89.85 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 30.07 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.07 ของรายได้ทั้งหมด เนื่องจากในปีงบประมาณ 2565 ประเทศไทยยังคงอยู่ระหว่างการฟื้นตัวจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมีแนวโน้มกลับเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้นเป็นลำดับ แม้รัฐบาลยังคงมาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต และหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอย พ.ศ. 2559 ต่อเนื่องอีกหนึ่งปี (ระหว่างวันที่ 14 พฤศจิกายน 2564 - 13 พฤศจิกายน 2565) เพื่อลดภาระและบรรเทาผลกระทบให้แก่ผู้ประกอบการ และกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ รวมถึงได้มีมาตรการผ่อนคลายการเปิดสถานบริการ สถานบันเทิงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเปิดสถานบันเทิงในพื้นที่เฝ้าระวัง (สีเขียวย) พื้นที่นำร่องท่องเที่ยว (สีฟ้า) รวมทั้งการเปิดประเทศนำร่องการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งถือเป็นหนึ่งในแหล่งรายได้หลัก และเป็นผลบวกต่อการท่องเที่ยว ทำให้เศรษฐกิจในประเทศเริ่มฟื้นตัวตลอดจนภาคธุรกิจและภาคบริการมีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากขึ้น เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจ การบริโภค และมูลค่าการนำเข้า ประกอบกับในปีงบประมาณ 2565 รัฐบาลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเต็มจำนวนตามที่คำนวณได้ ส่งผลให้รายได้ที่จัดเก็บเองเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

- ด้านรายจ่าย ในส่วนของรายจ่ายพิเศษ (รายจ่ายที่ไม่ต้องนำมาตั้งงบประมาณ) จำนวน 69.62 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 45.92 แยกเป็น รายจ่ายจากเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน 50.09 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 8.07 ล้านบาท โดยมีอัตราการลดลง คิดเป็นร้อยละ 13.88 สาเหตุจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ สำหรับรายจ่ายเพื่อการลงทุน ลดลงจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากเทศบาลมีฐานะเป็นหน่วยรับงบประมาณ มีหน้าที่ยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายงบเงินอุดหนุน ยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ สำหรับรายจ่ายเพื่อการลงทุนเพียง 3 รายการ จำนวน 1.43 ล้านบาท เป็นค่าจัดซื้อชุดอุปกรณ์สำหรับห้องเรียนโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ DLTV ของโรงเรียนเทศบาล 3 (บุญทวงศ์อนุกุล) และค่าระบบบริหารจัดการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเทศบาล 6 (วัดป่ารวก) และโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล) สำหรับรายจ่ายจากเงินสะสม จำนวน 19.53 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 51.04 ล้านบาท โดยมีอัตราการลดลง คิดเป็นร้อยละ 72.33 สำหรับปีงบประมาณ 2565 เทศบาลได้นำเงินสะสมไปจ่ายเป็นเงินเดือน (ฝ่ายประจำ) จำนวน 0.79 ล้านบาท ค่าใช้สอย จำนวน 0.90 ล้านบาท ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวน 15.52 ล้านบาท และงบกลาง จำนวน 2.32 ล้านบาท ทั้งนี้ เทศบาลได้ดำเนินการตามระเบียบฯ และแนวทางหนังสือสั่งการที่กำหนดไว้

- ด้านดุลการคลัง ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมีงบประมาณเกินดุลรวมทั้งสิ้น จำนวน 77.96 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11.69 ของรายจ่ายทั้งหมด แยกเป็น เกินดุลการคลังในงบประมาณ จำนวน 94.78 ล้านบาท จากการมีรายได้ในงบประมาณสูงกว่ารายจ่ายในงบประมาณ และขาดดุลการคลังนอกงบประมาณ (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) จำนวน 16.82 ล้านบาท เนื่องจากมีรายจ่ายจากเงินสะสม จำนวน 19.53 ล้านบาท เทศบาลจึงมีงบประมาณเกินดุลในภาพรวม

- ด้านหนี้สินและภาระหนี้ ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมียอดหนี้สินคงค้าง จำนวน 7.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.32 ของรายจ่ายตามงบประมาณ และภาระหนี้สิน จำนวน 7.89 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.32 ของรายจ่ายตามงบประมาณ สำหรับรายการหนี้สินและภาระหนี้ของเทศบาล มีจำนวน 1 โครงการ ได้แก่ เงินกู้สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล เพื่อก่อสร้างตลาดสดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมืองใหม่) พร้อมครุภัณฑ์ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2566 เป็นการจ่ายชำระปีสุดท้าย

- ด้านเงินสะสม ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมียอดเงินสะสมตามบัญชีเงินฝากธนาคาร ที่นำไปใช้ได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 จำนวน 416.70 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณที่ผ่านมา จำนวน 124.73 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลง คิดเป็นร้อยละ 23.04 สำหรับเงินทุนสำรองเงินสะสม ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมียอดเงินทุนสำรองเงินสะสม จำนวน 341.29 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณที่ผ่านมา จำนวน 3.72 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 1.10

ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- เทศบาลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่นในทุก ๆ ด้าน โดยเน้นโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โครงการที่ก่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศต่อไปด้วย ทั้งนี้ การดำเนินงานให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การใช้จ่ายงบประมาณให้ดำเนินการตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้ และควรให้ความสำคัญกับความพร้อมของโครงการก่อนบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาล เพื่อเป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย โดยการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับห้วงเวลาที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงบประมาณของเทศบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

- เทศบาลควรให้การสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน โดยการอำนวยความสะดวกทั้งในเรื่องของการดำเนินการตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ การบริการด้านสาธารณูปโภค การให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนการเพิ่มเครือข่ายและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการ เช่น การเชิญให้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมของเทศบาล การรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะ เป็นต้น

- เทศบาลควรพิจารณาทบทวนงบประมาณรายจ่ายในส่วนของการใช้จ่ายประจำ อาจจะลด ปรับลด หรือยกเลิกการดำเนินโครงการที่มีความสำคัญในระดับต่ำหรือหมดความจำเป็น โดยพิจารณาถึงความพร้อมและขีดความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ จากการนำความสำเร็จในการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งนำปัญหาที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณที่ผ่านมาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับศักยภาพการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ตลอดจนการรณรงค์ให้บุคลากรในหน่วยงานมีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างเต็มประสิทธิภาพ

- เทศบาลควรวางแผนการใช้จ่ายเงินสะสมให้เหมาะสมสอดคล้องกับฐานะการเงินการคลังและเสถียรภาพระยะยาว เพื่อกำกับดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็น การเพิ่มพูนรายได้ของเทศบาล หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาเทศบาลหรือตามที่กฎหมายกำหนด

- เทศบาลควรดำเนินการวิเคราะห์งบประมาณด้านรายได้ และด้านรายจ่ายอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง เพื่อควบคุมการรับเงิน และการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

- เทศบาลควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายในที่ได้จัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือของพนักงานทุกระดับ ซึ่งมีส่วนร่วมในการระบุความเสี่ยงและประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง ผ่านการวิเคราะห์และสอบทานการประเมินโดยผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร ส่งผลให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลบรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทางราชการและประชาชนเป็นสำคัญ

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร	ก
สถานการณ์ด้านรายได้	1
สถานการณ์ด้านรายจ่าย	8
ดุลการคลัง	13
หนี้สินและภาระหนี้	14
เงินสะสม	16
ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	17

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	โครงสร้างรายได้ของเทศบาล	2
ตารางที่ 2	โครงสร้างรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	2
ตารางที่ 3	โครงสร้างรายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล	4
ตารางที่ 4	รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล	6
ตารางที่ 5	ตัวชี้วัดโครงสร้างของรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	7
ตารางที่ 6	โครงสร้างรายจ่ายในภาพรวม	9
ตารางที่ 7	เปรียบเทียบสัดส่วนรายจ่าย	9
ตารางที่ 8	สัดส่วนรายจ่ายตามงบรายจ่ายต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ)	10
ตารางที่ 9	สัดส่วนรายจ่ายตามแผนงานต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ)	11
ตารางที่ 10	ดุลการคลัง	13
ตารางที่ 11	หนี้สินและภาระหนี้	14
ตารางที่ 12	รายการหนี้สินและภาระหนี้	15
ตารางที่ 13	เงินสะสม	16

สารบัญภาพ

		หน้า
แผนภาพที่ 1	รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	3
แผนภาพที่ 2	รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล	5
แผนภาพที่ 3	รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล	6

เทศบาลนครลำปาง
บทวิเคราะห์ฐานะทางการเงินการคลัง ประจำปีงบประมาณ 2565

1. สถานการณ์ด้านรายได้

ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมีรายได้จริงรวมทั้งสิ้น จำนวน 744.65 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 10.89 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา คิดเป็นร้อยละ 1.48 (ตารางที่ 1) ประกอบด้วย

- รายได้ที่จัดเก็บเอง จำนวน 89.85 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 30.07 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.07 ของรายได้ทั้งหมด เนื่องจากในปีงบประมาณ 2565 ประเทศไทยยังคงอยู่ระหว่างการฟื้นตัวจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และมีแนวโน้มกลับเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้นเป็นลำดับ แม้รัฐบาลยังคงมาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการจ้างตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการจ้างและการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอย พ.ศ. 2559 ต่อเนื่องอีกหนึ่งปี (ระหว่างวันที่ 14 พฤศจิกายน 2564 - 13 พฤศจิกายน 2565) เพื่อลดภาระและบรรเทาผลกระทบให้แก่ผู้ประกอบการ และกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับสถานการณ์ รวมถึงได้มีมาตรการผ่อนคลายการเปิดสถานบริการ สถานบันเทิงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเปิดสถานบันเทิงในพื้นที่เฝ้าระวัง (สีเขียว) พื้นที่นําร่องท่องเที่ยว (สีฟ้า) รวมทั้งการเปิดประเทศนําร่องการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งถือเป็นหนึ่งในแหล่งรายได้หลักและเป็นผลบวกต่อการท่องเที่ยว ทำให้เศรษฐกิจในประเทศเริ่มฟื้นตัวตลอดจนภาคธุรกิจและภาคบริการมีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากขึ้น เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจ การบริโภค และมูลค่าการนำเข้า ประกอบกับในปีงบประมาณ 2565 รัฐบาลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเต็มจำนวนตามที่คำนวณได้ ส่งผลให้รายได้ที่จัดเก็บเองเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา

- รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ จำนวน 274.84 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 5.70 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 36.91 ของรายได้ทั้งหมด สาเหตุสำคัญที่ทำให้รายได้ลดลงเนื่องจากปีงบประมาณที่ผ่านมาเทศบาลนครลำปางได้รับการจัดสรรค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการทำธุรกรรมจำนองอสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าจำนองสูง ซึ่งเป็นทรัพย์สินเฉพาะเขตพื้นที่ตั้ง เทศบาลได้รับการจัดสรรเต็มจำนวนของท้องถิ่น และไม่ใช้รายได้ที่ฐานร่วมกับรัฐบาล ส่งผลให้เทศบาลได้รับการจัดสรรค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินลดลง ประกอบกับ ในปีงบประมาณ 2565 รัฐบาลมีมาตรการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซลลงลิตรละ 5 บาท เพื่อลดผลกระทบด้านค่าครองชีพช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นการชั่วคราว และแก้ไขปัญหาน้ำมันแพงจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้นจากสถานการณ์สงครามระหว่างประเทศรัสเซียและประเทศยูเครนที่ยืดเยื้อต่อเนื่อง ส่งผลให้เทศบาลได้รับการจัดสรรภาษีสรรพสามิตลดลง จากสาเหตุดังกล่าวทำให้รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ลดลงจากปีที่ผ่านมา

- รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้ จำนวน 379.95 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ 1.80 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51.02 ของรายได้ทั้งหมด จากการที่เทศบาลนครลำปางมีฐานะเป็นหน่วยรับงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณ พ.ศ. 2561 จึงได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไป เงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จากสำนักงบประมาณ ตามวงเงินงบประมาณ รายการ และรายละเอียดที่ปรากฏในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ประกอบกับในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อชดเชยรายได้ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี พ.ศ. 2563 จำนวน 5.22 ล้านบาทเพื่อนำไปจัดทำบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

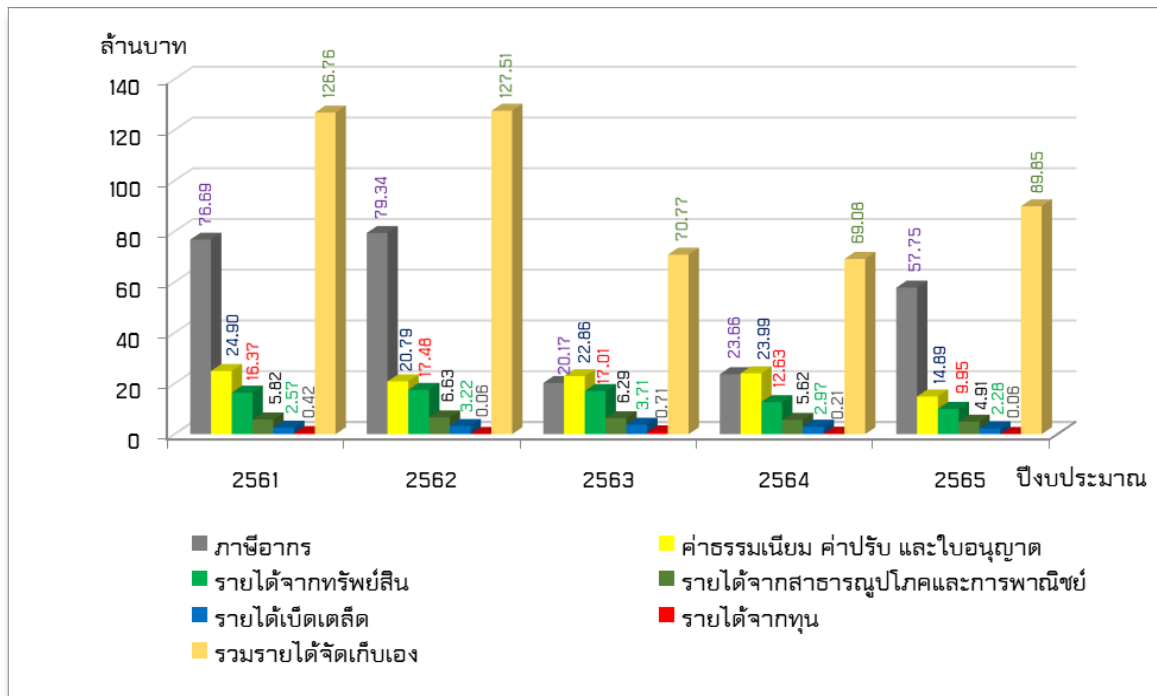
ตารางที่ 1 โครงสร้างรายได้ของเทศบาล

ประเภทรายได้	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
1. รายได้ที่จัดเก็บเอง (บาท)	126,761,567.90	127,510,642.14	70,765,276.03	69,076,609.62	89,849,664.37
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	5.69	0.59	-44.50	-2.39	30.07
สัดส่วนต่อรายได้ทั้งหมด (ร้อยละ)	16.34	16.82	9.99	9.41	12.07
2. รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้องค์ปกครองส่วนท้องถิ่น (บาท)	290,591,345.37	292,332,305.37	268,392,149.52	291,459,329.27	274,843,141.91
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	6.13	0.60	-8.19	8.59	-5.70
สัดส่วนต่อรายได้ทั้งหมด (ร้อยละ)	37.46	38.57	37.87	39.72	36.91
3. รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (บาท)	358,415,780.51	338,056,179.92	369,558,770.51	373,222,408.45	379,953,936.58
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	11.26	-5.68	9.32	0.99	1.80
สัดส่วนต่อรายได้ทั้งหมด (ร้อยละ)	46.20	44.60	52.14	50.87	51.02
รวมรายได้ทั้งหมด (บาท)	775,768,693.78	757,899,127.43	708,716,196.06	733,758,347.34	744,646,742.86
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	8.37	-2.30	-6.49	3.53	1.48

ตารางที่ 2 โครงสร้างรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

หมวดรายได้	ปี 2561 (บาท)	ปี 2562 (บาท)	ปี 2563 (บาท)	ปี 2564 (บาท)	ปี 2565 (บาท)
ภาษีอากร	76,685,695.96	79,335,691.62	20,173,851.49	23,663,701.04	57,753,024.10
ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต	24,902,815.24	20,792,352.78	22,864,206.01	23,985,839.52	14,887,390.63
รายได้จากทรัพย์สิน	16,366,493.39	17,479,843.25	17,009,613.85	12,628,335.11	9,953,838.11
รายได้จากสาธารณูปโภค และการพาณิชย์	5,815,940.31	6,627,702.54	6,290,683.93	5,622,052.14	4,909,659.83
รายได้เบ็ดเตล็ด	2,570,923.00	3,215,011.95	3,714,920.75	2,968,815.64	2,280,946.70
รายได้จากทุน	419,700.00	60,040.00	712,000.00	207,866.17	64,805.00
รวมรายได้จัดเก็บเอง	126,761,567.90	127,510,642.14	70,765,276.03	69,076,609.62	89,849,664.37

แผนภาพที่ 1 รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง ภาพรวมมีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 20.77 ล้านบาท (ตารางที่ 2 และแผนภาพที่ 1) โดยจะพิจารณาแยกตามหมวดรายได้ ดังนี้

- หมวดภาษีอากร มีรายได้เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 34.09 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 144.06 สาเหตุสำคัญเนื่องจากรัฐบาลให้จัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเต็มจำนวนตามที่คำนวณได้ ส่งผลให้เทศบาลสามารถจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 35.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 749.24 (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 4,742,489.91 บาท ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 40,275,009.55 บาท)

- หมวดค่าธรรมเนียม ค่าปรับ และใบอนุญาต มีรายได้ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 9.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 37.93 เนื่องจากประเทศไทยยังคงเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ยืดเยื้อและต่อเนื่องรัฐบาลยังคงมาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตและหนังสือรับรองการแจ้งตามกฎหมายกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลมูลฝอย พ.ศ. 2559 อีกหนึ่งปี (ระหว่างวันที่ 14 พฤศจิกายน 2564 - 13 พฤศจิกายน 2565) เพื่อลดภาระและบรรเทาผลกระทบให้แก่ผู้ประกอบการและกรมการปกครอง ให้ยกเว้น-ลดค่าธรรมเนียมบัตรประจำตัวประชาชนและทะเบียนราษฎร ประกอบกับเทศบาลได้รับค่าปรับ การผิดสัญญา ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 8.36 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 95.81 (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 8,720,985.12 บาท ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 365,254.23 บาท)

- หมวดรายได้จากทรัพย์สิน มีรายได้ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 2.67 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 21.18 เนื่องจากแนวโน้มการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กลับเข้าสู่ภาวะปกติมากขึ้นเป็นลำดับ ผู้เช่าอาคารพาณิชย์ แท่น แผง ล็อค ในตลาดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมือง) สามารถชำระค่าเช่าได้ตามปกติ ส่งผลให้เทศบาลมีรายได้ค่าเช่าหรือบริการ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 17.57 (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 3,927,940 บาท ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 4,618,004 บาท) ประกอบกับการปรับลดอัตราดอกเบี้ยให้อยู่ในระดับต่ำและการคงอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุน ส่งผลให้เทศบาลมีรายได้จากดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 3.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.69 (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 8,700,395.11 บาท ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 5,334,584.11 บาท)

- หมวดรายไ้จากสาธาณูปโภคและการพาณิขย์ มีรายไ้ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.71 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.67 (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 5,622,052.14 บาท ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 4,909,659.83 บาท) เนื่องจากผลประกอบการของสถานธนานุบาลมีกำไรลดลง ส่งผลให้เทศบาลได้รับเงินสนับสนุนจากกิจการสถานธนานุบาลลดลงจากปีที่ผ่านมา

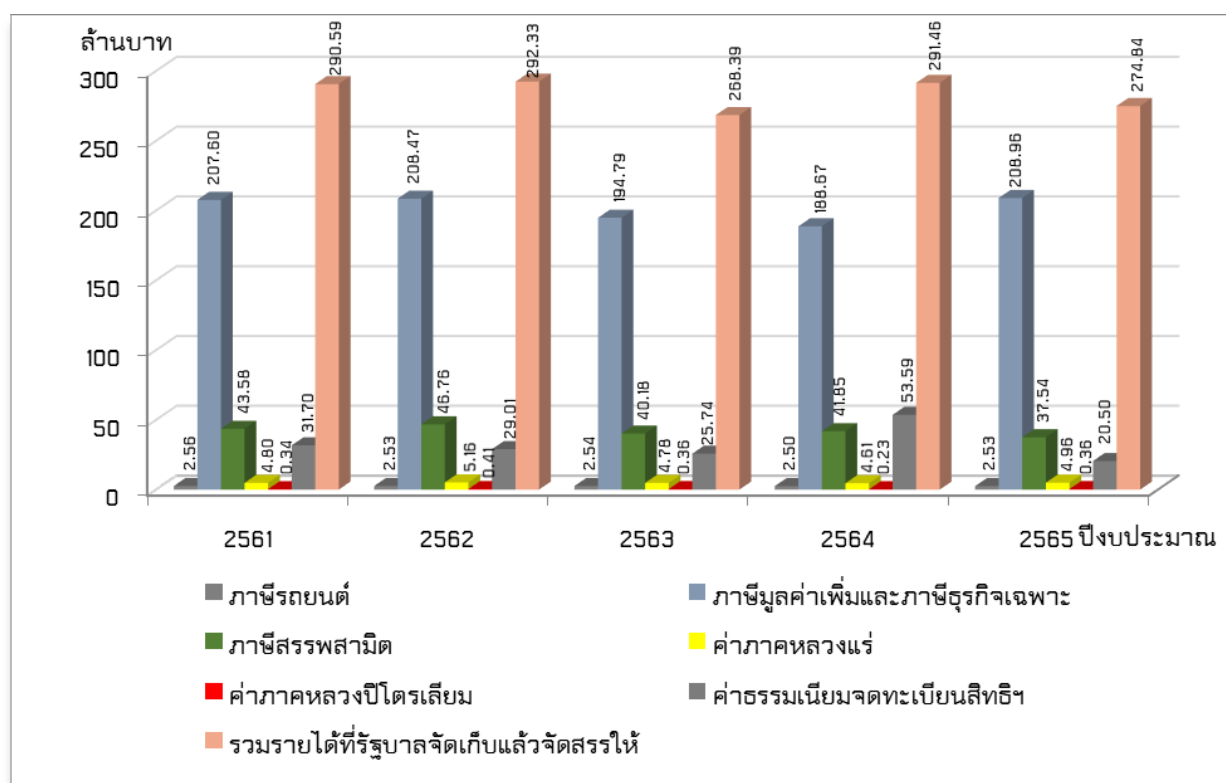
- หมวดรายไ้ได้เบ็ดเตล็ด มีรายไ้ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.69 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.17 เนื่องจากในปีงบประมาณที่ผ่านมาเทศบาลมีรายไ้ได้จากค่าสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลนครลำปาง และเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครลำปาง จำนวน 0.65 ล้านบาท

- หมวดรายไ้จากทุน มีรายไ้ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 0.14 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 68.82 (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 207,866.17 บาท ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 64,805 บาท) เนื่องจากรายไ้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินของเทศบาลที่เสื่อมสภาพหรือชำรุดลดลง

ตารางที่ 3 โครงสร้างรายไ้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล

ประเภท	ปี 2561 (บาท)	ปี 2562 (บาท)	ปี 2563 (บาท)	ปี 2564 (บาท)	ปี 2565 (บาท)
ภาษีรถยนต์	2,564,640.86	2,525,963.08	2,544,433.68	2,499,724.87	2,528,098.96
ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีธุรกิจเฉพาะ	207,602,666.54	208,472,613.00	194,785,497.14	188,674,011.49	208,963,532.00
ภาษีสรรพสามิต	43,583,693.71	46,756,476.82	40,180,475.82	41,845,374.30	37,536,594.48
ค่าภาคหลวงแร่	4,799,832.98	5,158,604.91	4,780,128.32	4,614,152.36	4,961,735.65
ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม	340,803.28	413,207.56	357,772.56	231,154.25	357,102.82
ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิฯ	31,699,708.00	29,005,440.00	25,743,842.00	53,594,912.00	20,496,078.00
รวมรายไ้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้	290,591,345.37	292,332,305.37	268,392,149.52	291,459,329.27	274,843,141.91

แผนภาพที่ 2 รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล

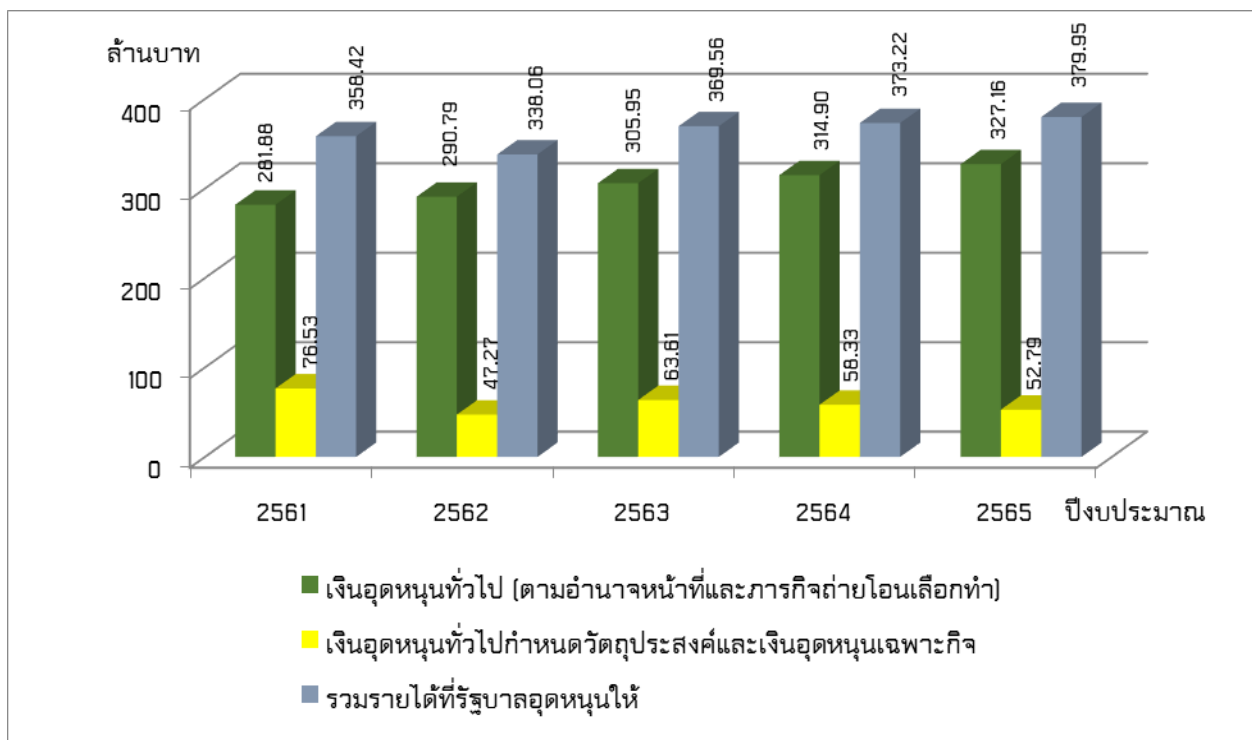

รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้เทศบาล (ตารางที่ 3 และแผนภาพที่ 2) ภาพรวมมีรายได้ลดลงจากปีที่ผ่านมา โดยในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลได้รับจัดสรร จำนวน 274.84 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ 2564 จำนวน 16.62 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.70 สืบเนื่องจากในปีงบประมาณที่ผ่านมา เทศบาลนครลำปางได้รับการจัดสรรค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการทำธุรกรรมจำนองอสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าจำนองสูง ซึ่งเป็นทรัพย์สินเฉพาะเขตพื้นที่ตั้ง เทศบาลจึงได้รับการจัดสรรเต็มจำนวนของท้องถิ่น และไม่ใช่ว่ารายได้ที่ใช้ฐานร่วมกับรัฐบาล ดังนั้น เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ 2565 ในส่วนของรายได้ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 33.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 61.76 (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 53,594,912 บาท ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 20,496,078 บาท) ประกอบกับในปีงบประมาณ 2565 รัฐบาลมีมาตรการปรับลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซลลงลิตรละ 5 บาท เพื่อลดผลกระทบด้านค่าครองชีพช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนเป็นการชั่วคราว และแก้ไขปัญหาน้ำมันแพงจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้นจากสถานการณ์สงครามระหว่างประเทศรัสเซียและประเทศยูเครนที่ยืดเยื้อต่อเนื่อง ส่งผลให้เทศบาลได้รับการจัดสรรภาษีสรรพสามิต ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 4.31 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.30 (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 41,845,374.30 บาท ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 37,536,594.48 บาท) จากสาเหตุดังกล่าวทำให้รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บแล้วจัดสรรให้ลดลงจากปีที่ผ่านมา

ตารางที่ 4 รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล

ประเภท	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565
1. เงินอุดหนุนทั่วไป (ตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ) (บาท)	281,884,698.00	290,790,683.00	305,951,902.00	314,896,000.00	327,160,400.00
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	2.43	3.16	5.21	2.92	3.89
2. เงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ (บาท)	76,531,082.51	47,265,496.92	63,606,868.51	58,326,408.45	52,793,536.58
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	63.08	-38.24	34.57	-8.30	-9.49
รวมรายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้ (บาท)	358,415,780.51	338,056,179.92	369,558,770.51	373,222,408.45	379,953,936.58
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	11.26	-5.68	9.32	0.99	1.80

แผนภาพที่ 3 รายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล

ภาพรวมรายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้เทศบาล (ตารางที่ 4 และแผนภาพที่ 3) จะเห็นได้ว่า ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมีรายได้ที่รัฐบาลอุดหนุนให้ จำนวน 379.95 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 6.73 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.80 โดยเทศบาลได้รับจัดสรรจากเงินอุดหนุนทั่วไป (ตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ) จำนวน 327.16 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 12.26 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 3.89 และเงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน 52.79 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 5.53 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 9.49

สำหรับเงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จำนวน 52.79 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินอุดหนุนทั่วไปกำหนดวัตถุประสงค์ จำนวน 48.79 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 3.09 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 6.77 (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 45,700,688.00 บาท ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 48,793,882.14 บาท) ได้รับจัดสรรเป็นเงินกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญข้าราชการถ่ายโอน เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญพนักงานครู เงินบำเหน็จบำนาญข้าราชการถ่ายโอน เงินบำเหน็จบำนาญพนักงานครู เงินบำเหน็จลูกจ้างประจำ เงินเดือนพนักงานถ่ายโอน เงินเพิ่มต่าง ๆ ของพนักงานถ่ายโอน ค่าเช่าบ้าน เงินช่วยเหลือการศึกษานูต

และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน 4.00 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 8.63 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 68.32 (ปีงบประมาณ 2564 จำนวน 12,625,720.45 บาท ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 3,999,654.44 บาท) โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจต่างจ่ายจากปีงบประมาณที่ผ่านมา จำนวน 2.57 ล้านบาท เพื่อจ่ายเป็นค่าก่อสร้างอาคารเรียน 4 ชั้น 12 ห้องเรียน (ตอกเสาเข็ม) โรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านศรีบุญเรือง) และได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ปีงบประมาณ 2565 จำนวน 1.43 ล้านบาท เพื่อจ่ายเป็นค่าจัดซื้อชุดอุปกรณ์สำหรับห้องเรียนโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ DLTV ของโรงเรียนเทศบาล 3 (บุญทวงศ์อนุกุล) และค่าระบบบริหารจัดการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเทศบาล 6 (วัดป่ารวก) และโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล)

ตารางที่ 5 ตัวชี้วัดโครงสร้างของรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

สัดส่วนรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

ประเภท	ปี 2561 (ร้อยละ)	ปี 2562 (ร้อยละ)	ปี 2563 (ร้อยละ)	ปี 2564 (ร้อยละ)	ปี 2565 (ร้อยละ)
รายได้จากภาษีอากร ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	60.50	62.22	28.51	34.26	64.28
รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	19.64	16.30	32.31	34.72	16.57
รายได้จากทรัพย์สิน ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	12.91	13.71	24.04	18.28	11.08
รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์ ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	4.59	5.20	8.89	8.14	5.46
รายได้เบ็ดเตล็ด ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	2.03	2.52	5.25	4.30	2.54
รายได้จากทุน ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	0.33	0.05	1.00	0.30	0.07
รายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

จากตารางที่ 5 ตัวชี้วัดโครงสร้างของรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง พบว่าสัดส่วนรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง ที่มีอัตราร้อยละสูงสุด ได้แก่ รายได้จากภาษีอากร คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 64.28 ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง

รองลงมา ได้แก่ รายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าปรับและใบอนุญาต คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.57 รายได้จากทรัพย์สิน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 11.08 รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 5.46 รายได้เบ็ดเตล็ด คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 2.54 และรายได้จากทุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.07 ต่อรายได้ที่เทศบาลจัดเก็บเอง ตามลำดับ

2. สถานการณ์ด้านรายจ่าย

ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมีรายจ่ายทั้งสิ้น จำนวน 666.69 ล้านบาท ภาพรวมลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 108.48 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับรายจ่ายทั้งหมดในปีงบประมาณที่ผ่านมา พบว่ามีอัตราการลดลง คิดเป็นร้อยละ 13.99 ทั้งนี้ รายจ่ายของเทศบาล แยกเป็น รายจ่ายตามงบประมาณ จำนวน 597.07 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 89.56 ของรายจ่ายทั้งหมด และรายจ่ายพิเศษ จำนวน 69.62 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 10.44 ของรายจ่ายทั้งหมด (ตารางที่ 6 และตารางที่ 7)

หากพิจารณารายจ่ายตามงบประมาณ จำนวน 597.07 ล้านบาท ปรากฏว่าลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 49.36 ล้านบาท โดยมีอัตราการลดลง คิดเป็นร้อยละ 7.64 แยกเป็น งบกลาง จำนวน 137.08 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 5.66 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 4.30 รายจ่ายประจำ จำนวน 452.06 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา จำนวน 56.77 ล้านบาท โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 14.36 และรายจ่ายเพื่อการลงทุน จำนวน 7.93 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 111.78 ล้านบาท โดยมีอัตราการลดลง คิดเป็นร้อยละ 93.37 ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนรายจ่ายตามงบประมาณภาพรวม จะเห็นได้ว่ารายจ่ายประจำของเทศบาลอยู่ในระดับที่สูง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.71 รองลงมา คือ งบกลาง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.96 และรายจ่ายเพื่อการลงทุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.33 ของรายจ่ายตามงบประมาณ ตามลำดับ โดยจะเห็นได้ว่ารายจ่ายเพื่อการลงทุนมีอัตราการลดลงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากปีงบประมาณ 2565 มีการเบิกจ่ายเงินค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้างเพียงบางรายการเท่านั้น สำหรับรายการที่ยังไม่ได้เบิกจ่ายเทศบาลได้ขออนุมัติกันเงิน และสภาเทศบาลนครลำปางได้มีมติอนุมัติให้กันเงินเรียบร้อยแล้ว และจะได้นำไปดำเนินการในปีงบประมาณถัดไป รวม 89 รายการ จำนวน 32.47 ล้านบาท

ในส่วนของรายจ่ายพิเศษ (รายจ่ายที่ไม่ต้องนำมาตั้งงบประมาณ) จำนวน 69.62 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 59.12 ล้านบาท โดยมีอัตราการลดลง คิดเป็นร้อยละ 45.92 แยกเป็น รายจ่ายจากเงินอุดหนุนที่กำหนดวัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน 50.09 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 8.07 ล้านบาท โดยมีอัตราการลดลง คิดเป็นร้อยละ 13.88 สาเหตุจากเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ สำหรับรายจ่ายเพื่อการลงทุน ลดลงจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากเทศบาลมีฐานะเป็นหน่วยรับงบประมาณ มีหน้าที่ยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายงบเงินอุดหนุน ยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ สำหรับรายจ่ายเพื่อการลงทุนเพียง 3 รายการ จำนวน 1.43 ล้านบาท เป็นค่าจัดซื้อ ชุดอุปกรณ์สำหรับห้องเรียนโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ DLTV ของโรงเรียนเทศบาล 3 (บุญทวงศ์อนุกุล) และค่าระบบบริหารจัดการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ โรงเรียนเทศบาล 6 (วัดป่ารวก) และโรงเรียนเทศบาล 1 (บ้านแสนเมืองมูล)

สำหรับรายจ่ายจากเงินสะสม จำนวน 19.53 ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมา จำนวน 51.04 ล้านบาท โดยมีอัตราการลดลง คิดเป็นร้อยละ 72.33 สำหรับปีงบประมาณ 2565 เทศบาลได้นำเงินสะสมไปจ่ายเป็นเงินเดือน (ฝ่ายประจำ) จำนวน 0.79 ล้านบาท ค่าใช้สอย จำนวน 0.90 ล้านบาท ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวน 15.52 ล้านบาท และงบกลาง จำนวน 2.32 ล้านบาท ทั้งนี้ เทศบาลได้ดำเนินการตามระเบียบฯ และแนวทางหนังสือสั่งการที่กำหนดไว้

ตารางที่ 6 โครงสร้างรายจ่ายในภาพรวม

รายการ	ปี 2561 (บาท)	ปี 2562 (บาท)	ปี 2563 (บาท)	ปี 2564 (บาท)	ปี 2565 (บาท)
1. รายจ่ายตามงบประมาณ	575,404,911.04	615,582,300.93	564,623,463.72	646,431,204.67	597,071,144.98
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	-4.44	6.98	-8.28	14.49	-7.64
1.1 งบกลาง	114,807,094.92	121,046,514.03	123,583,830.86	131,421,459.95	137,079,000.31
1.2 รายจ่ายประจำ	397,188,466.12	418,062,282.53	416,530,294.21	395,293,456.00	452,060,176.28
1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	63,409,350.00	76,473,504.37	24,509,338.65	119,716,288.72	7,931,968.39
2. รายจ่ายพิเศษ	86,289,442.51	56,934,202.49	76,624,776.11	128,735,271.91	69,617,709.49
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	12.75	-34.02	34.58	68.01	-45.92
2.1 รายจ่ายจากเงินอุดหนุน ที่กำหนดวัตถุประสงค์ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	76,531,082.51	47,265,496.92	63,606,868.51	58,160,125.00	50,086,255.20
2.1.1 งบกลาง	36,942,417.35	38,926,174.56	40,534,489.51	38,616,486.55	42,539,540.25
2.1.2 รายจ่ายประจำ	4,965,220.50	5,162,822.36	5,475,879.00	6,917,918.00	6,121,614.95
2.1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	34,623,444.66	3,176,500.00	17,596,500.00	12,625,720.45	1,425,100.00
2.2 รายจ่ายจากเงินสะสม	9,758,360.00	9,668,705.57	13,017,907.60	70,575,146.91	19,531,454.29
รายจ่ายทั้งหมด (ไม่รวมรายจ่ายจากเงินสะสม)	651,935,993.55	662,847,797.85	628,230,332.23	704,591,329.67	647,157,400.18
รายจ่ายทั้งหมด (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม)	661,694,353.55	672,516,503.42	641,248,239.83	775,166,476.58	666,688,854.47
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	-2.50	1.64	-4.65	20.88	-13.99

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบสัดส่วนรายจ่าย

รายการ	ปี 2561 (ร้อยละ)	ปี 2562 (ร้อยละ)	ปี 2563 (ร้อยละ)	ปี 2564 (ร้อยละ)	ปี 2565 (ร้อยละ)
1. รายจ่ายตามงบประมาณ	86.96	91.53	88.05	83.39	89.56
1.1 งบกลาง	19.95	19.66	21.89	20.33	22.96
1.2 รายจ่ายประจำ	69.03	67.92	73.77	61.15	75.71
1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	11.02	12.42	4.34	18.52	1.33
2. รายจ่ายพิเศษ	13.04	8.47	11.95	16.61	10.44
2.1 รายจ่ายจากเงินอุดหนุนที่กำหนด วัตถุประสงค์และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	88.69	83.02	83.01	45.18	71.94
2.1.1 งบกลาง	48.27	82.36	63.73	66.40	84.93
2.1.2 รายจ่ายประจำ	6.49	10.92	8.61	11.89	12.22
2.1.3 รายจ่ายเพื่อการลงทุน	45.24	6.72	27.66	21.71	2.85
2.2 รายจ่ายจากเงินสะสม	11.31	16.98	16.99	54.82	28.06

ตารางที่ 8 สัดส่วนรายจ่ายตามงบรายจ่ายต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ)

ตัวชี้วัด	ปี 2561 (ร้อยละ)	ปี 2562 (ร้อยละ)	ปี 2563 (ร้อยละ)	ปี 2564 (ร้อยละ)	ปี 2565 (ร้อยละ)
รายจ่ายงบกลางต่อรายจ่ายจริง	19.95	19.66	21.89	20.33	22.96
รายจ่ายงบบุคลากรต่อรายจ่ายจริง	38.03	36.80	40.25	31.27	40.40
รายจ่ายงบดำเนินงานต่อรายจ่ายจริง	27.04	27.36	29.14	26.35	30.76
รายจ่ายงบเงินอุดหนุนต่อรายจ่ายจริง	3.95	3.75	4.37	3.52	4.47
รายจ่ายงบรายจ่ายอื่นต่อรายจ่ายจริง	0.01	0.01	0.01	0.01	0.08
รายจ่ายงบลงทุนต่อรายจ่ายจริง	11.02	12.42	4.34	18.52	1.33

จากตารางที่ 8 สัดส่วนรายจ่ายตามงบรายจ่ายต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ) ที่มีอัตราสูงสุด ได้แก่ รายจ่ายงบบุคลากร ประกอบด้วย เงินเดือน (ฝ่ายการเมือง) และเงินเดือน (ฝ่ายประจำ) คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 40.40 รองลงมา ได้แก่ รายจ่ายงบดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าตอบแทน ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และค่าสาธารณูปโภค คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 30.76 รายจ่ายงบกลาง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.96 รายจ่ายงบเงินอุดหนุน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 4.47 รายจ่ายงบลงทุน ประกอบด้วย ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.33 และรายจ่ายงบรายจ่ายอื่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.08 ตามลำดับ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่ารายจ่ายงบลงทุนต่อรายจ่ายจริงมีสัดส่วนลดลงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากปีงบประมาณ 2565 มีการเบิกจ่ายงบลงทุน ประกอบด้วย ค่าครุภัณฑ์ ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง เป็นจำนวนเงินที่ไม่มากนัก สำหรับงบรายจ่ายในส่วนอื่น ๆ มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นทุกงบรายจ่าย โดยเฉพาะงบบุคลากรมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาสูงสุด เนื่องจากปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมีการเบิกจ่ายงบบุคลากร ประกอบด้วย เงินเดือน (ฝ่ายการเมือง) และเงินเดือน (ฝ่ายประจำ) จากเงินงบประมาณเต็มจำนวน โดยมีการเบิกจ่ายจากเงินสะสมเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 9 สัดส่วนรายจ่ายตามแผนงานต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ)

ตัวชี้วัดโครงสร้างรายจ่ายตามแผนงาน

ตัวชี้วัด	ปี 2561 (ร้อยละ)	ปี 2562 (ร้อยละ)	ปี 2563 (ร้อยละ)	ปี 2564 (ร้อยละ)	ปี 2565 (ร้อยละ)
รายจ่ายแผนงานบริหารทั่วไปต่อรายจ่ายจริง	13.33	12.36	12.87	11.84	13.14
รายจ่ายแผนงานการรักษาความสงบภายในต่อรายจ่ายจริง	2.62	2.54	2.69	2.05	2.83
รายจ่ายแผนงานการศึกษาต่อรายจ่ายจริง	31.48	30.04	34.24	29.70	33.20
รายจ่ายแผนงานสาธารณสุขต่อรายจ่ายจริง	3.09	2.79	3.07	2.06	2.97
รายจ่ายแผนงานสังคมสงเคราะห์ต่อรายจ่ายจริง	0.61	0.60	0.67	0.44	0.83
รายจ่ายแผนงานเคหะและชุมชนต่อรายจ่ายจริง	21.95	25.81	18.80	25.32	12.62
รายจ่ายแผนงานสร้างความเข้มแข็งของชุมชนต่อรายจ่ายจริง	0.62	0.80	0.76	0.36	0.64
รายจ่ายแผนงานศาสนาวัฒนธรรมและนันทนาการต่อรายจ่ายจริง	2.34	2.66	2.17	4.99	2.16
รายจ่ายแผนงานอุตสาหกรรมและการโยธาต่อรายจ่ายจริง	2.12	1.94	1.81	2.05	7.66
รายจ่ายแผนงานการพาณิชย์ต่อรายจ่ายจริง	1.89	0.80	1.03	0.86	0.99
รายจ่ายแผนงานงบกลางต่อรายจ่ายจริง	19.95	19.66	21.89	20.33	22.96

จากตารางที่ 9 สัดส่วนรายจ่ายตามแผนงานต่อรายจ่ายจริง (ไม่รวมรายจ่ายพิเศษ) ที่มีอัตราร้อยละสูงสุด ได้แก่ แผนงานการศึกษา คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.20 เนื่องจากเทศบาลมีหน้าที่รับผิดชอบโรงเรียนเทศบาล จำนวน 6 แห่ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 แห่ง อุทยานการเรียนรู้นครลำปาง พิพิธภัณฑ์เทศบาลนครลำปาง (หอปทุมละกอน) พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้เมืองลำปาง (มิวเซียมลำปาง) โดยได้ดำเนินโครงการปรับปรุงคุณภาพและพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ อาทิเช่น การสนับสนุนค่าใช้จ่ายการบริหารสถานศึกษา การบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมในอุทยานการเรียนรู้นครลำปาง พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้เมืองลำปาง (มิวเซียมลำปาง) การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนางานศิลปะสำหรับเด็กและเยาวชน การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดนักเรียนและเยาวชนทั่วไป เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนอาหารกลางวัน ฯลฯ รวมถึงมีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนและการปฏิบัติงานด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รองลงมา ได้แก่ แผนงานงบกลาง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 22.96 สำหรับจ่ายเป็นค่าชำระหนี้เงินกู้ ค่าชำระดอกเบี้ย เงินสมทบกองทุนประกันสังคม เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน เงินสนับสนุนกิจการสถานีขนส่งผู้โดยสาร เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพความพิการ เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ เงินสำรองจ่าย รวมถึงรายจ่ายตามข้อผูกพัน อาทิเช่น เงินสมทบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ก.บ.ท.) เงินช่วยค่าครองชีพผู้รับบำนาญ (ช.ค.บ.) เงินบำเหน็จลูกจ้างประจำ ค่าใช้จ่ายในการจัดการจราจร ค่าบริหารระบบบำบัดน้ำเสีย ค่าบำรุงสมาคมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เงินสมทบกองทุนหลักประกันสุขภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เงินช่วยค่าทำศพ เป็นต้น

รายจ่ายที่มีสัดส่วนสูงสุดในลำดับถัดมา ได้แก่ แผนงานบริหารทั่วไป คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 13.14 ส่วนมากจัดสรรเป็นรายจ่ายประจำเพื่อใช้ในการบริหารงานของเทศบาล และมีรายจ่ายในส่วนที่เพิ่มขึ้นจากนโยบายผู้บริหารในการพัฒนาประสิทธิภาพและสมรรถนะในการทำงานของบุคลากร มีการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ต่าง ๆ ของหน่วยงานสำนักปลัดเทศบาล กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ กองคลัง และกองการเจ้าหน้าที่ สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานในส่วนที่ยังขาดแคลน หรือทดแทนของเดิมที่ชำรุด และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มาใช้บริการ

สำหรับรายจ่ายแผนงานเคหะและชุมชน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 12.62 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับปีงบประมาณที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่ามีสัดส่วนลดลงเป็นจำนวนมาก เนื่องจากปีงบประมาณ 2565 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งให้ปรับปรุงรูปแบบและการจำแนกประเภทรายรับ-รายจ่าย งบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท 0808.2/ว 1095 ลงวันที่ 28 พฤษภาคม 2564 ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่การจัดทำเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เป็นต้นไป ทำให้รายจ่ายเกี่ยวกับโครงการก่อสร้าง ซ่อมแซม ต่อเติม ปรับปรุง รื้อถอน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ จะปรากฏอยู่ในแผนงานอุตสาหกรรมและการโยธา โดยในปีงบประมาณ 2565 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 7.66

3. ดุลการคลัง

ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมีงบประมาณเกินดุลรวมทั้งสิ้น จำนวน 77.96 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 11.69 ของรายจ่ายทั้งหมด แยกเป็น เกินดุลการคลังในงบประมาณ จำนวน 94.78 ล้านบาท จากการมีรายได้ในงบประมาณสูงกว่ารายจ่ายในงบประมาณ และขาดดุลการคลังนอกงบประมาณ (รวม รายจ่ายจากเงินสะสม) จำนวน 16.82 ล้านบาท เนื่องจากมีรายจ่ายจากเงินสะสม จำนวน 19.53 ล้านบาท เทศบาลจึงมีงบประมาณเกินดุลในภาพรวม (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ดุลการคลัง

รายการ	ปี 2561 (บาท)	ปี 2562 (บาท)	ปี 2563 (บาท)	ปี 2564 (บาท)	ปี 2565 (บาท)
1. ดุลการคลังในงบประมาณ (1 = 1.1-1.2)	123,832,700.23	95,051,329.58	80,485,863.83	29,000,734.22	94,782,061.30
1.1 รายได้	699,237,611.27	710,633,630.51	645,109,327.55	675,431,938.89	691,853,206.28
1.2 รายจ่าย	575,404,911.04	615,582,300.93	564,623,463.72	646,431,204.67	597,071,144.98
2. ดุลการคลังนอกงบประมาณ (ไม่รวม รายจ่ายจากเงินสะสม) [2 = 2.1-2.2]	0.00	0.00	0.00	166,283.45	2,707,281.38
2.1 รายได้เงินอุดหนุนที่กำหนด วัตถุประสงค์และรายได้เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	76,531,082.51	47,265,496.92	63,606,868.51	58,326,408.45	52,793,536.58
2.2 รายจ่ายเงินอุดหนุนที่กำหนด วัตถุประสงค์และรายจ่ายเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ	76,531,082.51	47,265,496.92	63,606,868.51	58,160,125.00	50,086,255.20
3. ดุลการคลังนอกงบประมาณ (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) [3 = 2-3.1]	-9,758,360.00	-9,668,705.57	-13,017,907.60	-70,408,863.46	-16,824,172.91
3.1 รายจ่ายจากเงินสะสม	9,758,360.00	9,668,705.57	13,017,907.60	70,575,146.91	19,531,454.29
4. ดุลการคลัง (ไม่รวมรายจ่ายจาก เงินสะสม) [4 = 1+2]	123,832,700.23	95,051,329.58	80,485,863.83	29,167,017.67	97,489,342.68
5. ดุลการคลัง (รวมรายจ่ายจากเงินสะสม) [5 = 1+3]	114,074,340.23	85,382,624.01	67,467,956.23	-41,408,129.24	77,957,888.39
6. รายได้สูงกว่ารายจ่าย (ในงบประมาณ) (ร้อยละ)	21.52	15.44	14.25	4.49	15.87
7. รายได้สูงกว่ารายจ่าย (ในงบประมาณ+ นอกงบประมาณ ไม่รวมเงินสะสม) (ร้อยละ)	18.99	14.34	12.81	4.14	15.06
8. รายได้สูงกว่ารายจ่าย (ในงบประมาณ+ นอกงบประมาณ รวมเงินสะสม) (ร้อยละ)	17.24	12.70	10.52	-5.34	11.69

4. หนี้สินและภาระหนี้

จากตารางที่ 11 และตารางที่ 12 พบว่า ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมียอดหนี้สินคงค้าง จำนวน 7.86 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.32 ของรายจ่ายตามงบประมาณ และภาระหนี้สิน จำนวน 7.89 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.32 ของรายจ่ายตามงบประมาณ สำหรับรายการหนี้สินและภาระหนี้ของเทศบาล ในปีงบประมาณ 2565 มีจำนวน 1 โครงการ ได้แก่ เงินกู้สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการเทศบาล เพื่อก่อสร้าง ตลาดสดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมืองใหม่) พร้อมครุภัณฑ์

ทั้งนี้ เมื่อคาดการณ์ในปีงบประมาณ 2566 เทศบาลมีภาระหนี้สินที่จะต้องชำระ รวมทั้งสิ้น จำนวน 7.89 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1.10 ของประมาณการรายจ่ายตามงบประมาณในปีงบประมาณ 2566 จำนวน 716.00 ล้านบาท เป็นการจ่ายชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่สำนักงานเงินทุนส่งเสริมกิจการ เทศบาล เป็นปีสุดท้าย

ตารางที่ 11 หนี้สินและภาระหนี้

รายการ	ปี 2561 (บาท)	ปี 2562 (บาท)	ปี 2563 (บาท)	ปี 2564 (บาท)	ปี 2565 (บาท)
หนี้สินคงค้าง	39,062,665.54	31,308,306.56	23,525,720.09	15,709,101.78	7,864,858.91
หนี้สินคงค้างต่อรายจ่าย ตามงบประมาณ (ร้อยละ)	6.79	5.09	4.17	2.43	1.32
ภาระหนี้สิน	8,275,986.14	7,904,222.58	7,904,222.58	7,904,222.58	7,885,887.21
- คืนเงินต้น	8,087,507.64	7,754,358.98	7,782,586.47	7,782,586.47	7,864,858.91
- รายจ่ายดอกเบี้ยเงินกู้	188,478.50	149,863.60	121,636.11	121,636.11	21,028.30
ภาระหนี้สินต่อรายจ่าย ตามงบประมาณ (ร้อยละ)	1.44	1.28	1.40	1.22	1.10

ตารางที่ 12 รายการหนี้สินและภาระหนี้

รายการ	สัญญา เลขที่	ปีที่สิ้นสุด สัญญา	เงินต้นค้างชำระ				
			ปี 2561 [บาท]	ปี 2562 [บาท]	ปี 2563 [บาท]	ปี 2564 [บาท]	ปี 2565 [บาท]
1. เงินกู้สำนักงานเงินทุนส่งเสริม กิจการเทศบาล เพื่อก่อสร้างตลาดสดเทศบาล 1 (ตลาดหลักเมืองใหม่) พร้อม ครุภัณฑ์ ระยะเวลา 10 ปี นับตั้งแต่ได้รับเงินกู้ครบถ้วน ตามสัญญาแล้ว (รับเงินกู้ครบถ้วนในปีงบประมาณ 2556 วันที่ 23 พ.ย. 2555)	732/56/2553 ลงวันที่ 9 ก.พ. 2553	ปีงบประมาณ 2566	39,062,666	31,308,307	23,525,720	15,709,102	7,864,859
รวม			39,062,666	31,308,307	23,525,720	15,709,102	7,864,859

5. เงินสะสม

จากข้อมูลยอดเงินสะสม (ตารางที่ 13) แสดงให้เห็นว่าในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมียอดเงินสะสมตามบัญชีเงินฝากธนาคารที่นำไปใช้ได้ ณ วันที่ 30 กันยายน 2565 จำนวน 416.70 ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณที่ผ่านมา จำนวน 124.73 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงลดลง คิดเป็นร้อยละ 23.04 ทั้งนี้ หากเทศบาลมีความประสงค์จะใช้จ่ายจากเงินสะสม จะต้องส่งเงินสมทบกองทุนส่งเสริมกิจการเทศบาลตามระเบียบฯ และให้กันเงินสะสมสำรองจ่ายเป็นค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรไม่น้อยกว่าสามเดือน และกันไว้จากร้อยละสิบของงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน และกรณีที่มีสาธารณภัยเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงฐานะการเงินการคลังของเทศบาล และเสถียรภาพในระยะยาว ทั้งนี้ การใช้จ่ายจากเงินสะสมให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

สำหรับเงินทุนสำรองเงินสะสม ในปีงบประมาณ 2565 เทศบาลมียอดเงินทุนสำรองเงินสะสม จำนวน 341.29 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณที่ผ่านมา จำนวน 3.72 ล้านบาท มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 1.10

ตารางที่ 13 เงินสะสม

รายการ	ปี 2561 [บาท]	ปี 2562 [บาท]	ปี 2563 [บาท]	ปี 2564 [บาท]	ปี 2565 [บาท]
1. เงินสะสมตามบัญชีเงินฝากธนาคารที่นำไปใช้ได้	532,700,771.09	592,318,190.68	617,424,153.91	541,433,356.82	416,703,519.87
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	33.05	11.19	4.24	-12.31	-23.04
2. เงินทุนสำรองเงินสะสม	290,482,855.05	304,740,554.49	316,813,434.06	337,573,508.90	341,290,582.29
อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	11.93	4.91	3.96	6.55	1.10

6. ความเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- เทศบาลควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่นในทุก ๆ ด้าน โดยเน้นโครงการที่สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน โครงการที่ก่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศต่อไปด้วย ทั้งนี้ การดำเนินงานให้ถือปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด การใช้จ่ายงบประมาณให้ดำเนินการตามเป้าหมายหรือแผนที่กำหนดไว้ และควรให้ความสำคัญกับความพร้อมของโครงการก่อนบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเทศบาล เพื่อเป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย โดยการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับช่วงเวลาที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารงบประมาณของเทศบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

- เทศบาลควรให้การสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน โดยการอำนวยความสะดวกทั้งในเรื่องของการดำเนินการตามกฎหมาย และระเบียบต่าง ๆ การบริการด้านสาธารณูปโภค การให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนการเพิ่มเครือข่ายและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ประกอบการ เช่น การเชิญให้เข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมของเทศบาล การรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะ เป็นต้น

- เทศบาลควรพิจารณาทบทวนงบประมาณรายจ่ายในส่วนของรายจ่ายประจำ อาจชะลอ ปรับลดหรือยกเลิกการดำเนินโครงการที่มีความสำคัญในระดับต่ำหรือหมดความจำเป็น โดยพิจารณาถึงความพร้อมและขีดความสามารถในการใช้จ่ายงบประมาณ จากการนำความสำเร็จในการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งนำปัญหาที่เกิดขึ้นในปีงบประมาณที่ผ่านมาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับศักยภาพการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน เกิดความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ตลอดจนการรณรงค์ให้บุคลากรในหน่วยงานมีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างเต็มประสิทธิภาพ

- เทศบาลควรวางแผนการใช้จ่ายเงินสะสมให้เหมาะสมสอดคล้องกับฐานะการเงินการคลังและเสถียรภาพระยะยาว เพื่อกำกับดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ของเทศบาล หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาเทศบาลหรือตามที่กฎหมายกำหนด

- เทศบาลควรดำเนินการวิเคราะห์งบประมาณด้านรายได้ และด้านรายจ่ายอย่างใกล้ชิดต่อเนื่อง เพื่อควบคุมการรับเงิน และการเบิกจ่ายเงินให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

- เทศบาลควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยง และการควบคุมภายในที่ได้จัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือของพนักงานทุกระดับ ซึ่งมีส่วนร่วมในการระบุความเสี่ยงและประเมินความเสี่ยงด้วยตนเอง ผ่านการวิเคราะห์และสอบทานการประเมินโดยผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้น เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์กร ส่งผลให้การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่และตามยุทธศาสตร์ของเทศบาลบรรลุผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทางราชการและประชาชนเป็นสำคัญ

กองคลัง
ฝ่ายบริหารงานคลัง
งานระเบียบและสถิติการคลัง
โทร. 0-5423-7237 ต่อ 7714
ฝ่ายพัฒนารายได้
โทร. 0-5423-7237 ต่อ 7106

กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ
ฝ่ายแผนงานและงบประมาณ
งานจัดทำงบประมาณ
โทร. 0-5423-7237 ต่อ 7410, 7411
www.lampangcity.go.th